

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยการศึกษาบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามธรรมชาติของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามธรรมชาติของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ตามธรรมชาติของข้าราชการครู ใน 8 ด้าน ได้แก่ บรรยากาศความสามัคคี บรรยากาศมีอุปสรรค บรรยากาศมีขวัญ บรรยากาศมิตรสัมพันธ์ บรรยากาศห่างเหิน บรรยากาศมุ่งงาน บรรยากาศเป็นแบบอย่าง และบรรยากาศกรุณาปรานี

2. เพื่อเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามธรรมชาติของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลกที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีธรรมชาติเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

2. ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลกที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีธรรมชาติเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

3. ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลกที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีธรรมชาติเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลก จากโรงเรียนทั้งหมด 451 โรงเรียน จำนวนครู 5281 คน (ข้อมูลอัตรากำลังกลุ่มงานบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2546) จำแนกเป็น

- โรงเรียนขนาดใหญ่ 156 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 1,947 คน
- โรงเรียนขนาดกลาง 192 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 2,186 คน
- โรงเรียนขนาดเล็ก 103 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 1,148 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เกรซี มอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 357 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกได้ดังนี้

- โรงเรียนขนาดใหญ่ 44 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 132 คน
- โรงเรียนขนาดกลาง 50 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 150 คน
- โรงเรียนขนาดเล็ก 25 โรงเรียน จำนวนข้าราชการครู 75 คน

รวบรวมข้อมูลโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก ทั้ง 3 เขต แยกตามขนาดใหญ่ กลาง เล็ก กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของเกรซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ 357 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็นจำนวน 40 ข้อ มีตัวแปร 8 ด้าน คือ ด้านความสามัคคี ด้านอุปสรรค ด้านขวัญ ด้านมิตรสัมพันธ์ ด้านความท่างเห็น ด้านมุ่งผลงาน ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านความกรุณาปรานี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 3 เขต เพื่อขอความอนุเคราะห์และอนุญาตให้ศึกษาเก็บข้อมูลจากครูซึ่งเป็นตัวแทนของโรงเรียนที่กำหนดเป็น กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก และดำเนินการขอหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 3 เขต ถึงผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความร่วมมือให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาท่านเป็นตัวแทนได้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะไปติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม รายงานผลเป็นจำนวนร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา รายงานผลเป็นค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา บรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา ตามตัวแปร ประสบการณ์ด้านการสอนและขนาดของโรงเรียน รายงานผลเป็นค่าสถิติ t-test และ F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Scheffe'

สรุป

1. บรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บรรยายภาคองค์การ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านบรรยากาศทางเห็น ด้านบรรยากาศ เป็นแบบอย่างและด้านบรรยากาศมุ่งงาน สำหรับด้านบรรยากาศทางเห็น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากร ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารอย่างเป็นกันเอง บุคลากรได้รับไมตรีจิตจากผู้บริหารอย่างเพียงพอและ บุคลากรได้ร่วมประชุมเพื่อสนทนาเรื่องส่วนรวม สำหรับด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่าง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานและบุคลากรศรัทธาในการทำงานของผู้บริหาร สำหรับด้านบรรยากาศมุ่งงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ บุคลากรได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานและบุคลากรได้มีโอกาสใช้ความสามารถแก้ปัญหาการทำงาน

2. ผลการเปรียบเทียบบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีตำแหน่งงานต่างกันพบว่าบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบรรยากาศความสามัคคี ด้านบรรยากาศมีอุปสรรค ด้านบรรยากาศมิตรสัมพันธ์ ด้านบรรยากาศทางเห็น ด้านบรรยากาศมุ่งงาน ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่าง ด้านบรรยากาศกรุณาปราณี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าครูผู้สอน สำหรับบรรยากาศมีขวัญไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่าบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมทั้ง 8 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบรรยากาศความสามัคคี บรรยายภาคมีอุปสรรค บรรยายภาคมีขวัญ บรรยายภาคมิตรสัมพันธ์ บรรยายภาคมุ่งงาน บรรยายภาคเป็นแบบอย่าง และบรรยากาศกรุณาปราณี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายภาคองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี สำหรับบรรยากาศทางเห็นไม่มีความแตกต่างกัน

3.1 บรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายความสามัคคีในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรต่างยอมรับความคิดเห็น ส่วนรวม บุคลากรร่วมมือและปรึกษาหารือกันและบุคลากรมีความสามัคคีกันอย่างฉันทามติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2 บรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายการมีอุปสรรคในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรมีและใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอบุคลากรปลอดจากภาระงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษและบุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ยึดหยุ่นได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.3 บรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายการมีขวัญในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรปฏิบัติงานได้เป็นที่ยอมรับในหมู่คณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.4 บรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายการมีส่วนร่วมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรแสดงน้ำใจในการทำงานร่วมกัน บุคลากรเป็นมิตรที่ดีต่อกัน บุคลากรมีความสดชื่นรื่นเริงใจ ยิ้มแย้มเข้าหากันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.5 บรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายการเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารอย่างเป็นกันเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายการองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.6 บรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูใน จังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายคัมภีร์งานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบุคลากรได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานและบุคลากร ปฏิบัติงานเต็มความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน ระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 10 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.7 บรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายความเป็นแบบอย่างในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน บุคลากรได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารในการปฏิบัติงานเต็มความสามารถ บุคลากรได้รับการอำนวยความสะดวกในการทำงานจากผู้บริหารอย่างเหมาะสมและบุคลากรได้รับการกระตุ้นให้กำลังใจจากผู้บริหาร ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และ 10 - 20 ปี ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.8 บรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายการดูแลพรานในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และ น้อยกว่า 10 ปี

4. ผลการเปรียบเทียบบรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของ ข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกันพบว่าบรรยายองค์การของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครู ที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยายองค์การในระดับมากกว่า ข้าราชการครูที่ สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

4.1 บรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายความสามัคคีในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทฤษฎีต่อบรรยายองค์การ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.2 บรรยายองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยายคัมภีร์อุปสรรคในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทฤษฎีต่อบรรยายองค์การของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.3 บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยากาศมีขวัญในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.4 บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยากาศมีตรัสสัมพันธ์ในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีต่อบรรยากาศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.5 บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยากาศทางเห็นในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีต่อบรรยากาศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.6 บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยากาศมุ่งงานในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีต่อบรรยากาศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.7 บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครู ในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่างในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีต่อบรรยากาศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

4.8 บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ด้านบรรยากาศครูมาปรานีในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีทฤษฎีต่อบรรยากาศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

อภิปรายผล

1.บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทฤษฎีของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านบรรยากาศทางเห็น ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่างและด้านบรรยากาศมุ่งงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ เลาหะวัฒน์ (2537) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศองค์การโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำมุ่งงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบ

ของบรรยากาศองค์การ มิติขวัญ มิติมิตรสัมพันธ์ มิติห่างเหิน มิติมุ่งผลงาน มิติเป็นแบบอย่างและ มิติกรุณาปราณีและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยาภรณ์ งามญาติ วิเชียร เปลี๋ยวจิตร (2523) ทำ การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารระดับกองของกระทรวงศึกษาธิการ กับบรรยากาศองค์การ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมของ ผู้นำของ ผู้บริหารระดับกองที่มีลักษณะ มุ่งงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การของมิติขวัญ มิติมุ่งผลงาน มิติเป็นแบบอย่าง และมิติกรุณาปราณีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การ มิติอุปสรรคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การมิติ ชาติความสามัคคี มิติมิตรสัมพันธ์และมิติห่างเหินอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติพฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารระดับกองที่มีลักษณะมุ่งสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การของมิติขวัญ มิติเป็นแบบอย่างและมิติกรุณาปราณี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทาง ลบกับบรรยากาศองค์การมิติอุปสรรคที่ระดับ .01 แต่มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศ มิติชาติความ สามัคคี มิติมิตรสัมพันธ์และมิติห่างเหินอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งด้านบรรยากาศมุ่งงานและ ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่างสอดคล้อง แต่ด้านบรรยากาศห่างเหินขัดแย้งกับงานวิจัยของ ร.ต.อ.หญิงพูนทรัพย์ ดีมาก (2527 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็น เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลกับบรรยากาศองค์การในสังกัดกองงาน วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำมิติกิจ สัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การ 8 มิติพบว่า พฤติกรรมผู้นำมิติกิจสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับ บรรยากาศองค์การมิติชาติความสามัคคี มิติอุปสรรคและมิติห่างเหินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การมิติขวัญ มิติมุ่งผลงาน มิติเป็นแบบอย่างและมิติ กรุณาปราณีอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การ มิติสัมพันธ์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากผลการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามพรรณนะ ของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลกที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบรรยากาศความสามัคคี ด้านบรรยากาศมีอุปสรรค ด้านบรรยากาศมิตรสัมพันธ์ ด้าน บรรยากาศห่างเหิน ด้านบรรยากาศมุ่งงาน ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่าง ด้านบรรยากาศกรุณา ปราณีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีพรรณนะเกี่ยวกับ บรรยากาศองค์การของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าครูผู้สอน สำหรับบรรยากาศมีขวัญ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของวัชริน จงไพจิตรสกุล (2524) ทำการวิจัยเรื่อง บรรยากาศ องค์การของโรงเรียนประถมศึกษาที่เลือกสรรของรัฐในเขตจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศ องค์การของโรงเรียนที่มีแบบของผู้นำต่างกันมีผลต่างกันในด้านมิติชาติความสามัคคี มิติอุปสรรค มิติ ขวัญและมิติห่างเหิน ส่วนในมิติมิตรสัมพันธ์ มิติมุ่งผลงาน มิติเป็นแบบอย่างและมิติกรุณาปราณีไม่ พบความแตกต่างกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสม มั่งคั่ง (2532) ทำการวิจัยเรื่อง ความ

สัมพันธ์ระหว่างแบบของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนมีแบบผู้นำ แตกต่างกันจะมีบรรยากาศของโรงเรียนแตกต่างกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ เลาหะวัฒน์ (2537 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศองค์การโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำมุ่งงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบของบรรยากาศองค์การมิติมิตรสัมพันธ์ มิติห่างเหิน มิติ มุ่งผลงาน มิติแบบอย่างและมิติกรุณาปราณี ยกเว้นมิติขวัญซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้ เนื่องจากบรรยากาศมีขวัญในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างก็มีความเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อความสำเร็จของงาน ตั้งใจในการทำงานเพื่อให้สำเร็จลุล่วง ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ มีการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหา ปฏิบัติงานได้เป็นที่ยอมรับในหมู่คณะ ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีความตั้งใจ ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จต่อโรงเรียนจึงทำให้ด้านบรรยากาศมีขวัญไม่แตกต่างกัน และยังขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ Anderson (ค.ศ. 1964) ทำการวิจัยเรื่องบรรยากาศองค์การโรงเรียน ประถมศึกษาในรัฐมินเนโซต้ากับบุคลิกภาพของผู้นำ ผลการวิจัยพบว่าสภาพส่วนตัวของผู้นำ ประสบการณ์ในการทำงานและจำนวนครูในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การของ โรงเรียน

3. จากผลการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามพรรณนะ ของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลกที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีบรรยากาศองค์การของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านบรรยากาศความสามัคคี ด้านบรรยากาศมีอุปสรรค ด้านบรรยากาศมีขวัญ ด้านบรรยากาศ มิตรสัมพันธ์ ด้านบรรยากาศมุ่งงาน ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่าง ด้านบรรยากาศ กรุณาปราณี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีพรรณนะเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี และน้อยกว่า 20 ปี สำหรับ ด้านบรรยากาศห่างเหินไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพพรรณ มุสิกสาร (2517 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสภาพส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม แบบประสมกับบรรยากาศของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มอาจารย์ใหญ่ที่มีประสบการณ์มากมี พฤติกรรมสัมพันธ์กับองค์ประกอบของบรรยากาศมิติมุ่งงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cook (ค.ศ. 1966) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับบรรยากาศองค์การของ โรงเรียนประถมศึกษาที่เมืองแคมเด็น (Camden) รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าอายุ ของข้าราชการครูอาจมีผลต่อการกำหนดบรรยากาศองค์การของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากประสบการณ์ ในการทำงานที่มากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นโดยมุมมองกว้างกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์

น้อยกว่า 20 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานที่เคยประสบมาแล้วมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์น้อย

4. จากผลการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพรรณนะของข้าราชการครูในจังหวัดพิษณุโลก ที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกันมีบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครู ที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่มีพรรณนะเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากกว่าข้าราชการครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฮาร์ตคัตต์ เจริญสุข (2525 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องบรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์การของโรงเรียนคือขนาดของโรงเรียนเล็กและขนาดของโรงเรียนใหญ่ที่มีบรรยากาศที่แตกต่างกันซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของสม มั่งคั่ง (2531 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแบบของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศขององค์การของโรงเรียน ขนาดไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากการวิจัยเป็นบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนประถมศึกษาจะมีสภาพไม่เหมือนกันจึงทำให้โรงเรียนมัศึกษามีสภาพที่ดีกว่าพร้อมกว่าของโรงเรียนประถมศึกษาจึงทำให้บรรยากาศขององค์การไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cook (ค.ศ.1986) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาที่เมืองแคมเด็น (Camden) รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าขนาดโรงเรียนเป็นตัวกำหนดบรรยากาศองค์การของโรงเรียน อาจเนื่องมาจากสภาพภายในโรงเรียนของแต่ละขนาดโรงเรียนมีความพร้อมแตกต่างกัน จึงเป็นตัวกำหนดให้โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่เป็นตัวกำหนดบรรยากาศองค์การของโรงเรียนซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของทานอง ซือซู (2537 : 74) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศองค์การของโรงเรียนในมิติความไม่เกี่ยวข้องตามพรรณนะของครู - อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากสภาพของโรงเรียนประถมศึกษา กับสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่เหมือนกัน โดยโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งถ้าเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจะมีสภาพการคมนาคมไม่สะดวกเหมือนกับโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาจึงมีความแตกต่างกันอีกทั้งจำนวนครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กยังมีอัตรากำลังที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนชั้นเรียนแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ซึ่งมีอัตรากำลังเพียงพอต่อการจัดชั้นเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางจึงทำให้ผลการวิจัยของบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบรรยากาศความสามัคคี ด้านบรรยากาศมีอุปสรรค ด้านบรรยากาศมีขวัญ ด้านบรรยากาศมิตรสัมพันธ์ ด้านบรรยากาศทางเห็น ด้านบรรยากาศมุ่งงาน ด้านบรรยากาศเป็นแบบอย่างและ ด้านบรรยากาศกรุณาปราณี เพื่อส่งผลให้ครูมีความร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างดี

2. ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ถึงบรรยากาศด้านความสามัคคี บรรยากาศมีอุปสรรค บรรยากาศมีขวัญ บรรยากาศด้านมิตรสัมพันธ์ บรรยากาศด้านทางเห็น บรรยากาศด้านมุ่งงาน บรรยากาศเป็นแบบอย่างและบรรยากาศด้านกรุณาปราณี

ข้อเสนอแนะทางการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพรรณนะของข้าราชการครูในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

2. ควรมีการวิจัยบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพรรณนะของข้าราชการครูในตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ วุฒิ เพศ สภาพที่ตั้งของโรงเรียน ฯลฯ